

עת"א 58981/02/17 - פ מ נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 58981-02-17 מ(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	פ מ (אסיר)
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה שלא להכלילו בסבב חופשות.

נימוקי העתירה:

- המשיבה נמנעת מלהביא את עניינו של העותר בפני מב"ן ווג"ע בהיותו "עבריין מין" וכן נמנעת ממנו האפשרות לצאת לחופשה.
- העותר נמצא בקשר זוגי עם בת זוגו מזה כשנתיים. הם נפגשים להתייחדות בכלא. בעובדה זו יש להשליך על זכותו של העותר לצאת לחופשה.
- העותר עבר כברת דרך טיפולית, חלו בו שינויים, הן ברמת השכלתו, הן ברמת תפיסת עולמו ההומניטרית, הן ברגישותו לסביבה והן בגישתו לבת זוגו. הוא הצהיר על זניחת דרכו, הכיר בעבירותיו ומוכן לקבל על עצמו את כל דרכי הטיפול כפי שיקבעו ע"י בית המשפט.
- שלילת זכותו לחופשה מהווה פגיעה חמורה בזכויותיו לחיי חברה, לכבוד, לפרטיות ולענישה סבירה, אנושית ולא אכזרית. שלילת זכותו נעשית באופן שרירותי, ללא הנמקה וללא כל בדיקה עניינית לגבי המסוכנות.
- קביעת המשיבה בהכללתו של העותר בקטגוריה של אסירים שאינם זכאים למימוש זכויות יסוד, נוגדת את עקרונות המשפט החוקתי והמנהלי ופותרת פתח למדיניות שרירותית ומפלה, ואיננה מידתית.
- המשיב לא עמד בנטל הראייתי הנדרש לפגיעה בזכויות חוקתיות.

רקע כללי:

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש מאסר של 17 שנה לאחר שהורשע בעבירות מין חמורות. מסווג בקטגוריה "א" ועל כן הוא מנוע חופשות, כל עוד הקטגוריה אליה שויך לא שונתה, בהתאם להוראת פקיד החופשות.

תגובת המשיבה:

לדידה של המשיבה דין העתירה להידחות, לאחר שהגורמים המקצועיים המוסמכים התכנסו ודנו בעניינו. ביום 4.9.16 התכנסה ועדה משולבת של וג"ע ואלמ"ב ולאחר דיון לא המליצה על יציאתו של העותר לחופשות.

גורמי הטיפול מתנגדים ליציאתו לחופשות, בטרם יעבור טיפול מעמיק שיהיה בו כדי לאיין את מסוכנותו.

מתוך עמדת גורמי הטיפול כמו גם מקביעת הוועדה המשותפת, ניתן ללמוד על אי שיתוף פעולה מצד העותר, בנוגע לטיפול בכלא.

בחוו"ד מב"ן, מתנגדים גם כן ליציאתו של העותר לחופשות לאחר שנקבע כי מסוכנותו בינונית - נמוכה.

דין:

בניגוד לטענת ב"כ העותר, אין לאסיר זכות מוקנית ליציאה לחופשה. ודאי שאין מדובר בזכות שהיא בעלת מימד חוקתי. עם מתן גזר הדין, נשלל מהאסיר חופש התנועה על כל הנגזר ממנה. היציאה לחופשה הינה פריבילגיה הנתונה לשיקול דעתן של הרשויות המוסמכות (סעיף 36 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש] תשל"א - 1971, תקנה 19 לתקנות בתי הסוהר התשל"ח, 1978, סעיף 1.ב לפקנ"צ החופשות - רע"פ 7545/10 סאלח נ' שב"ס החלטה מיום 21.9.10. רע"פ 4811/14 פלוני נ' שב"ס, רע"פ 8736/13 אמיר נ' שב"ס, רע"ב 3818/13 חפונה נ' מ"י ועוד.

לא בנקל יתערב בימ"ש בשיקול דעתם של הגורמים המקצועיים המופקדים על שב"ס, אלא במקרים חריגים בהם קמה עילה לפי כללי המשפט המנהלי. (בע"פ 2416/05 פלוני נ' שב"ס).

סיווגו של אסיר נקבע על ידי הגורם המוסמך בשב"ס על פי הקריטריונים שנקבעו בסעיף ה' [2][ג] לפקנ"צ החופשות. ביהמ"ש איננו אמור להחליף את שיקול דעתם של גורמי המקצוע השיתופיים לקבלת ההחלטה המנהלית בשיקול דעתו שלו, אלא רק לבדוק האם התקיימו במקרה זה העילות המצדיקות התערבות שיפוטית בהפעלת שיקול הדעת (רע"פ 1400/16 מדינת ישראל נ' זאב רוזנשטיין).

על פי הפסיקה רשאי הגורם המנהלי להסתמך על חו"ד של אחד הגורמים המקצועיים ואף להעדיפה על פני חו"ד של גורם מקצועי אחר גם כאשר ההמלצות של שני הגופים המקצועיים שונות. כך למשל במקרה שנדון ברע"פ 7891/10 **פלוני נ' שב"ס** (מפי כבוד השופט דנציגר), שם מב"ן לא התנגד ליציאת המבקש לחופשה אך וג"ע התנגדה. הבקשה לחופשה נדחתה. בימ"ש קבע כי נוכח עמדתו של וג"ע, אין לומר כי החלטת המשיב להעדיף את חו"ד וג"ע על פני חו"ד מב"ן הינה בלתי סבירה (ראה גם רע"פ 8734/08 **פלוני נ' מדינת ישראל, רע"פ 5713/09 פלוני נ' שב"ס** ורע"פ 10475/09 **פלוני נ' שב"ס**).

סוג העבירה, טיבה ונסיבותיה, מהוות אחד השיקולים גם לעניין הסיווג של האסיר וגם לעניין החופשה (סעיף יב. 2 [ג] 1 וכן סעיף ג. 1 לפרק א' לפקנ"צ החופשות).

החובה לקבל את חו"ד הגורמים המקצועיים, מב"ן, אלמ"ב, וג"ע כאשר מדובר ב"עברייני מין" בתוך המשפחה נקבעה בפרק כ"ז לפקנ"צ החופשות.

כתב האישום מפרט שורה ארוכה של מעשים מיניים קשים וסוטים שביצע העותר בביתו הקטנה, לאורך שנים. הוא הורשע בעבירות של אינוס בן משפחה, ניסיון לאינוס בן משפחה, מעשה סדום בן משפחה, ניסיון לביצוע מעשה סדום בן משפחה, מעשה מגונה בן משפחה, הדחה בחקירה בנסיבות מחמירות, תקיפת קטין חסר ישע על ידי האחראי; העותר הודה בעבירות המיוחסות לו כנזכר לעיל, במסגרת הסדר טיעון, ולאחר שכתב האישום תוקן נכללו בו העבירות האמורות. בגזה"ד כותב בימ"ש:

"בתוקף תפקידנו נחשפים אנו, לעיתים לפרשות מזעזעות ומופלגות בחומרתן של עבירות מין, אך נדמה שהמקרה הנוכחי עולה בחומרתו של מה שידענו והעונש שאנו עומדים לגזור על הנאשם אמור לשקף זאת, בתסקיר שהוגש לבימ"ש מפרט עורך התסקיר את העובדות והנימוקים כעולה גם מכתב האישום, והמצביעות על תכנון מוקדם, חזרתיות במעשים ושימוש באיום כדי להימנע מחשיפה והקושי של הנאשם לגלות אמפטיה אמיתית כלפי בתו."

בדו"ח גורמי הטיפול אשר צורף כנספח לכתב התשובה צויין כי וג"ע מיום 4.9.16 לא המליצה על שחרור מוקדם או יציאה לחופשה.

ביום 26.12.16 נפגש העותר עם נציג רש"א, לא נמצא מתאים לתכנית המשך בפיקוח רש"א. צוין כי יש צורך בטיפול בעניין ההתמכרות ולאחר מכן טיפול יעודי לעברייני מין. לאור המלצות רש"א הוצע לעותר טיפול בהתמכרות לעברייני מין, אך הוא סירב להשתלב בטיפול שהוצע לו.

מסקנות חו"ד של הוועדה המשותפות אלמ"ב וג"ע היא, שמדובר באסיר בעל רקע התמכרותי לאלכוהול, ההתרשמות היא כי קיימת אצלו קושי רגשי ומשמעותי לשוחח אודות העבירות, חסר מוטיבציה לטיפול, ומשתף פעולה באופן חלקי. לא עבר תהליך טיפול משמעותי כלשהו בתחום ההתמכרותי או בתחום עברייני המין. חברי הוועדה התרשמו כי לא חל

שינוי בעותר מאז הדיונים הקודמים, לא חלה הפחתה במסוכנותו הגבוהה ועל כן לא הומלץ לחופשות ולשחרור מוקדם.

בנוסף לכך, גם מב"ן מתנגד ליציאתו לחופשה.

ההחלטה המנהלית מעוגנת היטב ונסמכת על חו"ד של כל הגורמים המקצועיים המוסמכים. אין מקום להתערבות שיפוטית בה.

העתירה נדחית.

**ניתנה היום, כ"ט אייר תשע"ז, 25 מאי 2017, בהעדר
הצדדים.**